

Joululukemista Punkalaitumelta

Hyvä Ystävä!

Siunatun Joulun lisäksi haluan toivottaa sinulle mukavia lukuhetkiä näiden tekstien parissa.

Tule kotiin -hanke on toiminut huhtikuusta lähtien Punkalaitumella. Seurakunta hallinnoi hanketta, jota viedään eteenpäin hyvässä yhteistyössä kunnan ja kuntalaisten kanssa. Paikalliset yritykset ovat nekin olleet hienoja yhteistyökumppaneita. Onpa lahjojakin luvattu: jokainen ensi vuonna muuttava saa ilmaisen kauden Punkalaitumen golfkentällä! Sen lahjoittaa muuttajille Punkalaitumen Golf. Lounasravintola Mokomasta on luvattu muuttajalle lounas ja kunta antaa 300 euron vauvarahan kunnassa syntyneille vauveleille.

Hankkeemme avulla pyrimme muistuttamaan ihmisiä siitä, miten kaunis ja monella tapaa vireä kunta meillä on. Yhteisölliselle paikkakunnallemme mahtuu myös uusia asukkaita. Oletko sinä heistä yksi?

Meille jokainen ihminen on arvokas ja tärkeä. Siksikin valitsimme hankkeen kohde-ryhmäksi eläkeläiset, jotka ovat syntyneet Punkalaitumella, mutta viettävät eläkepäiviään toisaalla. Tällaisia ihmisiä on yli 500. Hurja joukko! Olisipa mukavaa saada heidät takaisin kotiin. Ihan kaiken ikäiset ovat tietysti lämpimästi tervetulleita Punkalaitumelle!

Tule siis jo kotiin!

MEKIN MUUTIMME, TULE SINÄKIN KOTIIN!

Tule kotiin -hankkeen kotisivulta löydät paljon ihania punkalaitumelaistareinoita. Tässä lehdessä jaamme niistä osan.

Kurkkaa kotisivullemme: https://www.punkalaidun.fi/sivu.tmpl?sivu_id=10565

ELO AUVOISAA ELON PARISKUNNALLA

Tuire ja Onni Elo olivat jo jonkin aikaa etsineet uutta kotia itselleen. Paikkaa, jossa saa sekä puuhailla että rauhoittua juuri sopivassa määrin. Kaunis maalaismaisema oli myös toivelistalla – ja se, että sijainti olisi keskeinen. Toiveiden talo löytyi Punkalaitumelta. Tämä kaunis rintamamiestalo on rakennettu vuonna 1952, muutamia vuosia ennen heidän omia syntymävuosiaan.

- Kun ajelimme Taikayöntietä, olimme ihan mykistyneitä. Niin kaunis ja monimuotoinen se maisema jokilaaksoineen oli! Aika pian päätimme, että juuri tänne Punkalaitumelle haluamme. Oli ihan uskomatonta, että samoihin aikoihin tällainen lapsuudestani kovasti muistuttava talo ihanine pihapiireineen tuli myyntiin, mietti Tuire heidän tietään punkalaitumelaisiksi.

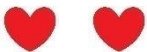
Onni on kotoisin Porista, Tuire Lokalahdelta. Kummallakaan ei siis juuria paikkakunnalla ole. Siitä huolimatta molemmat tuntevat olevansa kotona juuri täällä, juuri nyt. Vesi on tärkeä elementti molemmille. Punkalaitumella vettäkin löytyy, mutta kotinsa ikkunoista he näkevät nyt laajat viljapellot. Viljan huojuessa tuulella näyttää maisema ihan merelliseltä.

- Luonto on täällä ihan ihmeellinen! Omassa puutarhassamme teemme jatkuvasti uusia löytöjä, iloisia yllätyksiä tulee vastaan. Ruuhkaakin täällä kokee, kun peurat, ketut, rusakot ja linnut ilahduttavat meitä vierailuillaan. Lepakoita on nähty ihan pihapiirissä, haukka ja supikoira myös. Ilveksen tassunjälkiä kävimme ihastelemassa. Metsässä on helppo hengittää ja saamme kerätä voimia. Teimme itsellemme viime talvena ladun, jota kiersimme ahkerasti. Pitemille reissuille jos mieli, saatoimme lähteä kunnan hyvin hoidetuille reiteille. Rauha on täällä rikkumaton, vaikka Punkalaitumen sijainti onkin todella näppärä. Tämähän on keskellä ihan kaikkea! Tarkoituksemme on nykyisessä kodissamme elää niin pitkälle kuin voimme omavaraisesti, yksinkertaisesti ja luonnonmukaisesti.

Tuire toimi vuosia yrittäjänä. Käsityönopeettajan ammattitaidolla häneltä syntyi omaan yritykseen monenlaisia kädent tuotteita. Onni puolestaan paiski pitkään tehdastyössä. He ovat yhdessä toimineet myös pehtooriparina luomutilalla. Kaikesta työstä oppii ja kaikesta voi uuteen sitten taas ammentaa. Molempia työelämäkin yhä kiinnostaa.

- Vanhukset ovat kovasti yksin nykyään. Tuire kokee sen alan omakseen. Itse olen välillä ollutkin paikkakunnan arkkutehtaalla töissä ja jatkossakin työ maistuu. Punkalaitumella saamme toteuttaa unelmamme maalla asumisesta. Täällä myös palvelut pelaavat. Market on monipuolinen, kirjasto ihan mahtava, huoltoasema kuin rautakauppa, tokaisi Onni.

Tuttavia pariskunnalla on jo paljon ja jokaisen kanssa pysähdytään rupattelemaan, kun kylillä kohdataan. Molemmat viihtyvät hyvin myös kotona. Siellä riittää laittamista ja puuhaa. Elon pariskunta on kuullut Punkalaitumen vireästä yhdistyselämästä ja lukuisista harrastusmahdollisuuksista, mutta tällä hetkellä koti ja puutarha vievät heidän aikansa. Yksi tärkeimmistä pohdittavista jutuista on löytää paikka uudelle omenapuulle. Sen pariskunta aikoo istuttaa heti ensimmäisen lapsenlapsen synnyttyä, pienen tulokkaan kunniaksi.

PALUU POIKAVUOSIEN PUNKALAITUMELLE

Jouko Valonen on ansioitunut Punkalaitumen kesälaitumilla häärätessään niin seiväshyppääjänä, juoksijana, jokijääkiekkoilijana kuin hiihtäjänäkin. Kun mies kertoo lapsuus- ja nuoruusvuosistaan vanhempiensa kotikonnuilla, syttyy hänen silmiinsä ihan ihmeellinen loiste. Sellainen kauniiden ja rakkaiden muistojen loiste. Myöhemmällä iällä Joukon tie vei vakavien asioiden pariin. Hän työskenteli peräti 35 vuotta Helsingin hallinto-oikeuden tuomarina.

Monesti punkalaitumelaisten kanssa jutellessa on käynyt aika selväksi, että maaseudulla karttuneilla voimilla voi puskea jos jonkinlaisten myrskyjen läpi. Vaativissa työtehtävissään puurtaessaan saattoi Valosellekin silloin tällöin tulla mieleen ne poikavuodet, kun melkein omin luvuin, mutta avaimella kuitenkin seikkailtiin Mäenpään Työväentalolla. Tai ne kerrat, kun samaisella poikalaumalla järjestettiin juoksukisoja Huitisten tiellä – tai opeteltiin uimaan Navettakankaan hiekkakuopilla.

- Ensimmäinen työpaikkani oli hallinto-oikeudessa ja sille tielle jäin. 35 vuodessa ehti moni tehtäväkin vaihtua. Pääasiallisesti käsitelimme valituksia, jotka liittyivät kuntien tai valtion tekemiin päätöksiin. Ehdin nähdä koko elämän kirjon. Rankimmat työtehtävät liittyivät esimerkiksi vanhusten tai lasten asioihin, maahanmuuttoasiat kasvattivat viime vuosina työtaakkaa tietysti myös meillä. Näidenkin ihmisten asioita läpikäydessä tutustui moniin karuihin kohtaloihin. Aikamoisen laaja oli siis työtehtävieni skaala, kun samaisessa työhuoneessa päätettiin sekä mummon kypistä että suuryhtiöiden miljoonista, kertoi Valonen.

PUNKALAITUMEN POIKAVUOSISTA

Ensimmäiset 20 vuottaan Valonen asui Hämeenlinnassa, mutta vietti kaiken vapaa-aikansa Punkalaitumella tätinsä luona. Siinä talossa, mihin hän nyt itse muuttaa. Sen kaverin naapuriksi, jonka kanssa lapsuutensa ja nuoruutensa vietti.

- Voi huoletta sanoa, että minulla on yli 60-vuotinen elävä suhde tähän paikkakuntaan, mutta kirjoilla olen ollut täällä vasta tämän vuoden alusta. Hämeenlinnassa ja Helsingissä asuessani matkustin aina, kun mahdollista Punkalaitumelle ja vuodesta 2010 on tädin talo ollut minulla kakkoskotina. Onhan Punka-

laidun kokenut isoja muutoksia näiden vuosikymmenten aikana. Tiet olivat so-rateita. 60- ja 70-luvuilla oikaistiin kylänraitti, ne oikaisut muuttivat pitäjää melkoisesti. Kauppoja oli runsaasti, autokauppakin toimi. Pitäjällä oli useampi huoltoasema ja kenkäkauppa, kemikalio. Kaikki hankinnat tehtiin omalta kylältä.

Punkalaitumen Mäenpäässä kaupunkilaispoikaa odotti aina lomilla kaveriporukka. Näiden poikien kanssa ei tekeminen loppunut. Erityisen hienoja olivat pitkät kesät, kun kaupunkiasuntoon palattiin vasta elokuun lopussa.

- Olihan ne isoja muutoksia, kun sai kesän temmeltää maalla ja syksyllä taas palattiin kerrostaloon. Mutta sitä ihminen tottuu, koulu kuitenkin kutsui sekä minua että kahta sisartani. Viikonloput ja pitemmät vapaat kuitenkin vietimme säännöllisesti Punkalaitumella. Kesäisin järjestimme juoksukisoja Huittisten tiellä ja pyöräilypurtteja hiekkakuopille uimaan. Pentti Nikulan saavutukset inspiroivat meitä seiväshyppykilpailuihin. Niitä järjestimme kyläseppä Kalle Vuoren pajan vieressä. Joen jäällä pelattiin kiekkoa. Kun muut näkivät, että olemme kolanneet jään puhtaaksi, ilmestyi joukkueeseenkin lisää jäseniä. Puk-sotaa kävimme lähinnä Työväentalolla, aika usein leikimme kymmentä tikua laudalla.

VIREÄT ELÄKEPÄIVÄT PUNKALAITUMELLA

Tapasin Valosen ensimmäisen kerran Mäenpään Työväentalolla, talkoistapa tietysti. Tuo perinteikäs rakennus ja sen ympäristö ovat olleet miehen lapsuudessa ja nuoruudessa melkoinen seikkailupuisto. Aika hienoa, että hän nyt eläkeläisenä saa yhä toimia lapsuudesta rakkaassa ympäristössä. Siksi hän nyt haluaakin olla mukana vaalimassa perinteikkäitä, tärkeitä asioita.

- Yli-Kirralla käveltiin aina isoisäni Nestori Valosen kanssa, joka asui museolta 500 metrin päässä. Nestori oli Punkalaitumen Museo- ja kotiseutuyhdistyksen puheenjohtaja. Ihan mukavalta tuntuu siis olla täällä nyt itse talkootöissä. 10-vuotiaana tuli oltua ensimmäistä kertaa pärekattoa tekemässä. Nyt viikonloppuna Kaikkien aikojen maatalousnäyttelyssä olen samassa työssä. Ympyrä-hän siinä jollain tapaa sulkeutuu. Yli-Kirralla on hyvin erikoislaatuinen tunnelma, täällä viihtyy ja viettää mielellään aikaansa.

Niin ikään Mäenpään Työväentalo tuli Valoselle jo lapsena tutuksi ja hän on nyt myös sen talkooporukassa vaalimassa iäkästä rakennusta ja sen värikästä historiaa.

- Paljon on erityisesti siellä tullut leikittyä ja temmellettyä. Tanssi-iltoina en ollut itse mukana, mutta kyllä me kävimme kurkkimassa autoja, jotka täyttivät niinä iltoina tienvarret - ja hämmästelemässä sitä ihmismäärää, joka tansseihin löysi. Punainen virta-elokuvan muistan, se esitettiin koko kylän tenaville. Olihan John Wayne aika kova stara siihen aikaan. Työväentalo oli omalla reviiiriläni, Yli-Kirralla kävin vain isoisän kanssa.

Talkootöiden lomassa Valonen harrastaa monipuolista kulttuuria ja liikuntaa omalla kylällä ja sadan kilometrin säteellä naapurikunnissakin.

- Äijäjumppassa kävin koko syksyn, muuten sitten hiihdän ja pyöräilen. Kesäteattereista tykkään ja kohtahan saa taas osallistua Kirjallisuuspäiviin. Pori Jazz on joka vuosi kalenterissa. Nyt eläkkeellä aion Tampereenkin kulttuuritarjontaan tutustua.

Miltä miehen mielestä näyttää tämän päivän Punkalaidun?

- Jo muutamia vuosia sitten sanoin, että uutta väkeä pitää ryhtyä paikkakunnalle haalimaan ja muistaa myös eläkeläiset, jotka ovat uusina kuntalaisinakin tärkeä ryhmä. Siksikin Tule kotiin-hanke ilahdutti. Meillä Punkalaitumella on moni asia hyvin, kerrotaan se hyvä myös eteenpäin. Eläkeläiset ovat paikkakunnalla todella aktiivisia ja monenlaista aktiviteettia on tarjolla kaikille ikäluokille. Terveyspalvelut ovat ensiarvoisen tärkeitä. Niiden pysyminen paikkakunnalla on varmistettava. Se, että meille on parhaillaan rakentumassa uusi koulurakennus, on osoitus yritteliäisyydestä, mutta myös uskosta tulevaan. Niitä molempia tarvitaan. Punkalaitumella on hyvä elää, täällä verkostoituminen käy luonnollisesti arjessa. Monenlaisia tapahtumia on ympäri vuoden ja palvelut toimivat. Minä voin tyytyväisenä sanoa, että täällä tulen olemaan loppuiän.

SYDÄN NEUVOI MUUTTAMAAN

Aina, ihan aina olen tänne Punkalaitumelle kaivannut. Kuukausi sitten repäisin ja irtisanouduin, jotta saan unelmani toteuttaa ja muuttaa. Nyt tunnen olevani onnellinen, sanoin lapsuutensa ja nuoruutensa rakkaisiin maisemiin juuri asettunut Kaija Lehti (entinen Puurtinen). Juttutuokiomme käytiin Kaijan mökillä, joka sijaitsee ihanan satumetsän sylissä.

Tapaamisemme aikana Kaijan – ja hankevetäjänkin – silmä kostui välillä. Jaettiin yhteisiä muistoja, vaikka ei oltukaan koskaan tavattu. Muistoja maaseudulta, mummosta, hiekkateistä, jokiseikkailuista, lavatansseista. Siitä, kun kesä ei ikinä lopu ja koulu sitten kuitenkin jossain vaiheessa taas alkaa.

- 5-vuotiaasta asti olen viettänyt kaikki kesäni ja jouluni, useimmat viikonloppuni-kin mummolassa Punkalaitumella. Äitini on täältä kotoisin ja Helsingistä lähdin kiireen vilkkaa maalle mummolaan aina, kun sain siihen mahdollisuuden. 24 vuotta sitten hankin täältä mökin ja sitä olen nyt vähitellen laittanut itseni näköiseksi. Täällä riittää puuhaa ja täällä on onni. Eihän sitä edes kaupunkilaiselle osaa kuvailla, miltä täällä tuntuu. Kun linnut herättävät aamulla lauluunsa, kun puut omassa pihassa humisevat ja hirvet, peurat ja jänikset käyvät vierailulla. Se on itsellekin niin ihmeellistä ja suurta jokainen päivä. Joskus mietin, ymmärtävätkö paikkakuntalaisetkaan tätä kaikkea hyvää, mitä Punkalaitumella on. Sokeutuukohan sille?

Kaija kertoo lapsuuden ihanien, kultaisten muistojen siivittäneen hänet takaisin kotikonnuille. Mummo on ollut niin tärkeä, että oikeastaan hänellä on ollut elämässään kaksi äitiä.

- Mummolassa autoin sisareni kanssa maatöissä, mutta siellä sain myös leikkiä. Opin ajamaan pyörällä, tanssimaan ja uimaan. Silitin Olli-enoni paidat ja plankkasin kengät, kun hän lähti Särkälle tanssimaan. Brylcreemiä hiuksissaan hän näytti niin komealta, että meinasin ihan haljeta. Vielä ylpeämpi hänestä olin, kun hän veti järjestysmies-nauhan käteensä tansseihin lähtiessään. Jokainen sunnuntaiamu heräsin siihen, että Olli oli tuonut Särkästä suklaapatukan tyyntyneni. Rippikoulun jälkeen minäkin pääsin lavoille ja siellähän piti olla ihan jokainen lauantai!

Monissa tanssilavatarinoissa toistuu kukkamekko-sana usein, mutta Kaija kertoi, että naisilla oli usein myös pitkät housut hippa-asuna. 4-5 kilometrin matka Särkälle taittui nopeasti kävellen, mutta usein tanssitutut nappasivat hänet matkalta kyytiin.

- Humppilalaisen Ollin Pompannapissa tulin kyllä sitten aika usein kotipihaan. Olli oli ihana, mutta välimatkat ja molempien ujous ei oikein ollut hyvä juttu. Olli ei tanssinut itse lainkaan, istui vain ja tuijotti, kun tanssin muiden kanssa. Kauheasti kyllä tykkäsin hänestä. Helsingin vuosina olin parikymmentä vuotta avoliitossa, mutta kaupunkilaismiehestä ei tullut maalaista – eikä minusta kaupunkilaista.

Monien houkutteluyritysten jälkeen Kaija sai silloisen avokumppaninsa vierailemaan mökilleen. Mies ei kuitenkaan ollut maalla viihtyvää tyyppiä.

- Hän istui ulkona hyttyshattu päässä ja saappaat jalassa. Lopulta hän oli lähinnä sisätiloissa läppärinsä kanssa, kun mökille tulimme. Kun maaseutu ja Punkalaidun ovat kuitenkin minulle niin rakkaita ja tärkeitä, ei oikein maailmamme kohdanneet. Eronkin jälkeen olemme silti hyvissä väleissä ja pidämme yhteyttä.

SYDÄMEN ÄÄNTÄ KUUNNELLEN

Kaija ehti työskennellä Ylellä peräti 45 vuotta seitsemässä eri yksikössä, seitsemän eri johtajan alaisuudessa. Viimeiset työvuotensa hän ahkeroi kirjanpidon parissa.

- Kesätöihin menin Ylelle ja sille tielle jäin. Eihän kollegat oikein ymmärtäneet, että teen tällaisen radikaalin päätöksen ja muutan maalle. Stadilaisten mielestä kulttuuri ja oikeastaan koko elämä ovat siellä, vaikka meidän paikkakunnaltamekin kulttuuria löytyy mielin määrin – elämästä nyt puhumattakaan. Punkalaitumella ihmiset ovat auttavaisia ja mukavia. Kaikkea on tarjolla. Mitä täältä ei saa, ei oikeasti ihminen tarvitse.

Varmasti uusi kotipaikkakunta herkistää Kaijan muistelemaan monia ihania hetkiä lapsuudessa ja nuoruudessa. Sitäkin, miten valtaisa kaipuu häntä riipi aina, kun Helsinkiin oli palattava.

- Mummun kanssa olimme kirjeenvaihdossa viikottain. Hänen kirjeensä päättyivät aina sanoihin: ”Eipä tässä muuta, täällä on vain kaksi vanhaa ja vettä toopissa.” Ikikiitollinen olen siitä, että olen Punkalaitumella saanut kasvaa ja elää. Erityisesti Jalasjoki on minulle rakas. Yhä pyöräilen usein niillä tutuilla hiekkateillä ja hienoissa maisemissa. Niistä ammennan voimaa. Mummolassa siskoni ja minä autoimme kanojen ja lehmien kanssa, juurikaspellollekin päästiin ja puupinojen esimerkillistä pinoamista opettelimme. Pappa valmisti Kaijalle ja Tuikulle (Kaija ja siskonsa Tuija) ihan omat pikkuvihdat joka juhannus. Kylän väki oli aina kylässä, mekin saimme pelata korttia.

Kaijan silmät loistavat, kun hän kertoo Punkalaitumesta ja kaikesta siitä hyvästä, mitä paikkakunnalla ja sen ihmisillä on tarjottavanaan. Hänen iäkäs äitinsä tarvitsee arjessa apua, siksikin oli oikea aika muuttaa samalla paikkakunnalle.

- Väsyin ainaiseen reissaamiseen ja kaipuuseen. Tuntui todella hyvältä lopulta tehdä päätös, jota olin vuosikausia päässäni pyöritellyt. Kaikki oli Helsingissäkin hyvin, mutta ei elämä kaupungissa niin kovin helppoa ole. Ruuhkat ovat kovat ja välimatkat myös. Melusaaste on valtaisa, maalla vain linnut metelöivät. Punkalaitumella en ole koskaan pelännyt, täällä on ihan totaalinen rauha. Sydämeni on aina ollut Punkalaitumella. Oikeastaan vain kuuntelin sitä. Se kyllä lisää ihmisen onnellisuutta.

PUNKALAITUMELAINEN VÄRITAIVAS SILLANPÄÄN HUOPATEHTAALLA

Teen väriterapiamatkoja puutarhoille aina keväisin pitkän talven jälkeen. Syksyisin olen kaivannut samanlaista kohdetta, mutta nytpä löysinkin sellaisen Punkalaitumelta! Sipuseiskan eli Sirpa Sillanpään ateljeeseen astuessaan nimittäin unohtaa tyystin harmaan marraskuun. Että maailmassa voikin olla niin paljon värejä!

- Osaan väripaletin. Numerot ovat minulle merkityksettömiä. Kirjaimet ja paljon muutakin muistan värillisinä. Olen 60-luvun lapsi eli elänyt värien keskellä, kertoo tämä 90-luvulta lähtien huovuttamisen saloihin perehtynyt käsityöläinen ja taiteilija, joka on myös tutustunut sekä väripsykologiaan että väriterapiaan.

Sipuseiskan luomukset ovat kuin taideteoksia. Jokainen niistä on uniikki, niitä ei ole kuin yksi maailmassa. Sain hypistellä mm juuri valmistunutta upeaa tilaustyötä, joka on lähdössä Utsjoelle.

- Noin 20 viikonloppua vuodessa olen markkinoilla ja messuilla, mutta paljon myyn myös tilaustoina kanta-asiakkailleni tai uusille tuttavuuksille, jotka ottavat yhteyttä kotisivujeni kautta tai kuultuaan minusta ystäviltään. Huovutus on ollut minun juttuni jo vuosia. Materiaali on mielenkiintoinen, se kun kutistuu työstövaiheessa 30 prosenttia. Vaate kestää käsinpesun, se hylkii likaa ja tykkää tuuletuksesta. Iso osa töistäni on tunikoita tai mekkoja, miehille liivejä, jonkin verran hattuja. Oma lempiväri on oranssi, se kyllä alkaa taittumaan vihreään. Pastelliset lällykkät ja beige-harmaa eivät ole minun juttujani, mutta tietysti teen niillä väreillä, joihin asiakas on mieltynyt. Tarina minulla on joka mekkoon, olen niin kova puhumaan. Toki muistan myös kaikki tunnetilat, joita luodessa on tullut. Niistähän tarina syntyy.

KIRJASTO JA MUSEO RAKKAITA

Hämeenlinnassa syntynyt Sirpa on päätenyt Punkalaitumelle aikoinaan rakkauden myötä. Aviomiehensä Kalevi Sillanpää tutustutti hänet myös Yli-Kirran museoalueeseen.

- Museoalue inspiroi minua kovasti ja meiltähän sinne ei ole edes pitkä matka. Siellä viihtyy koko perheemme, lapsetkin pienestä asti. Toinen inspiraation lähteeni on kirjasto. Saan sieltä paljon tietoa ja ideoita töihini. Erityisesti keskiaika on minulle tärkeä, kirjaston lisäksi ahmin siitä tietoa useista eri museoista ja netistä. Töissäniikin varmasti näkyy tuo minulle tärkeä aikakausi.

Punkalaitumen Pöllössä sijaitsi aikoinaan Sirpan mummola ja jo lapsena hän tapasi tulevan miehensä. Rakkaus kuitenkin roihautti vasta Joutsan juhannusjuhilla ja pariskunta päätyi lopulta Punkalaitumelle vuonna 1990. Kymmenisen vuotta ateljee ja myymälä ovat toimineet Sillanpään omakotitalon alakerrassa. Kolme aikuista lasta; Miina, Otto ja Osmo ovat maailmalla ja äiti on huomannut, että kaikilla heillä on visuaalista silmää. Perheellä on myös yhteisiä hassutteluprojekteja, joista on syntynyt värikkäitä tilateoksia, kuten kuvassa näkyvä seiväsaita. Tämä monen tarinan aita syntyi Suomen täyttäessä sata vuotta. Projektia perhe kutsuu Tillsammans-nimellä.

Luovalle ihmiselle koko maailma on aarreaita, pullollaan innoituksen lähteitä. Tämä huovutuksen mestari on reissuillaan päätenyt myös tekstiilikierrätyspaikkoihin. Sieltä on löytynyt mm vohvelikangasta ja vanhoja verhokankaita. Sipuseiskan luoman retrokankaisen mekon kun pukee päälle, kantaa yllään ihanaa luomusta, mutta myös lukuisia rakkaita muistoja mummolastaan.

- Tällä hetkellä minulla on valmiina 80 huovutettua vaatetta ja yli 40 kierrätysmateriaaleista tehtyä asua. Muutamia punaisia keinoahkaisia vaatteita ja korujakin löytyy, mutta tykkään eniten juuri isompien tuotteiden valmistamisesta. Tilaustöissä teen sekä asiakkaan antaman mallin mukaan että itse keksien. Linnassa ei ole vielä töitäni näkynyt, mutta Hämeenlinnassa on! Monet esiintyjät, lausujat, luennoitsijat ovat ostaneet töitäni. Olen tehnyt mekkojen ja tunikoiden lisäksi takkeja, viittoja, hartiavaatteita. Kaikenlaista päälle pantavaa ja aina yhdenkoon vaatteita. Minut tavoittaa kotisivujeni kautta tai sitten erilaisissa tapahtumissa, mielelläni esittelen tuotteita myös täällä kotona paikan päällä, kunhan sovimme ajan.

OMAKSI JA MUIDEN ILOKSI

Sirpa Sillanpäällä on ollut pitkä tie omaan ateljeehen. Hän toimi monissa erilaisissa työtehtävissä, kouluttautui ja kypsytteli ideaansa, etsi sitä kuuluisaa omaa ja oikeaa tietään. Nykyisin hän saa tehdä mieluista työtä toistenkin iloksi.

- Jos jotain tekisin toisin niin hyppäisin omaan aiemmin. Kannustankin nuoria uskomaan omaan asiaansa. Pitää ottaa riski ja panostaa kaikkensa intohimoonsa - antaa sen viedä. Opiskelin vaatetusalan artemiksi ja hankin huovutuksen erikoistumisopinnot. Värit ovat antaneet minulle paljon, oikeastaan ihan kaikessa ne ovat läsnä. Mihin tahansa päättää ryhtyä, tarvitaan aimoanos intohimoa, itsetutkiskelua, rohkeutta, koulutusta, harrastaneisuutta, toistoa, toistoa ja toistoa. Lepokin on tärkeää kaikille - ja erityisesti luovuuden syntyyn sitä tarvitaan.

PUNKALAITUMELTA HYVÄ ELÄMÄ

Kun ajelin haastattelun jälkeen takaisin töihin, mietin, etten ole vuosiin tavannut tällaista miestä, joka auttaisi päälleni takin. Kollegalleni sanoin, että on ihan uskoma-tonta ja opettavaistakin, miten monenlaisessa murheenlaaksossakin käväissyt ihminen voi olla niin valoisa, iloinen, kiitollinen ja positiivinen. Kollegani vastasi hämmästeltyyni karjalaisten olevan juuri sellaisia. Ihan kaikkien karjalaisten. Tämä minun tapamani mies oli tosiaan karjalainen, Karjalaisen Jouko. Hän on lähtenyt kaksikin kertaa pikavauhtia evakkoon. Jättänyt taakseen Sakkolan kotinsa Suvannon rannalla, hyvästellyt turvallisen pihapiirinsä. Kaiken tutun ja rakkaan. Jopa Joukon Jalo-koira jäi istumaan kodin rappusille, vahdiksi.

- Jalo oli hyvä koira, mutta vain lehmät otimme mukaan. Olin 5-vuotias, kun Sakkolasta ensimmäisen kerran lähdimme. Muistan, miten kovasti halusin äidin syliin, vaikka hänen kätensä olivat jo täynnä. Perhe hajosi silloin, sillä Karjalassa perheeseemme kuuluivat myös isovanhemmat, setä ja täti. Äiti ja isovelji olivat kuitenkin mukana, päädyimme Huhtalan taloon Urjalaan. Kun isä sai myöhemmin muonamiehen työn Laikan kartanossa Lempäälässä, muutimme. Äitikin työskenteli puutarhassa. Kirkossakäynnit muistan. Ja sen, miten pitkiä saarnat kirkossa olivat. Kouluun pääsin, muistelee tämä pitkiin matkoihin totunut mies.

Yhä vielä Karjalainen painelee menemään vaikkapa Punkalaitumen Porttikallion maastoissa, myös talvisin. Niitä maisemia ja lenkkipolkuja hän suosittelee muillekin. Onpa kuulemma joku sekoittanut hänet olympiahiittäjään Jouko Karjalaiseenkin. Kovia kulkemaan ja suoraryhtisiähän he ovat molemmat.

KOTIIN JA POIS

Karjalaan perhe palasi Joukon ollessa noin 10-vuotias. Koti oli palanut ja paljon oli työtä tehtävänä, että arki jälleen palasi. Valitettavan pian kuului uusi evakointimääräys, ja matkaan oli lähdettävä jälleen. Tuolloin Jouko sai jo olla avustamassa muuttotouhuissa. Hän kirjoitti laatikoihin muuttajien nimiä sekä tekstin ”Määräasema Äänekoski”. Linja-auto haki heidät junalle, joka sai matkata melko rauhaisasti. Nyt määränpäänä oli Kangasahon talo Saarijärvellä. Vain kerran linja-auto pysäytettiin ja parisataa matkalaista joutui juoksemaan ilmahälytyksen takia metsään.

- Kyllä minä pyhiinvaellusmatkoilla olen käynyt niissä kaikissa rakkaissa maisemissa, Sakkolassakin. Kotirantaan ei päästetty, mutta tutuissa maisemissa

sain kuitenkin samoilla ja muistella. Kaikesta oli evakkoajaan kova puute. Hevosellekin annettiin selluloosaa. Perunaa kyllä viljelimme. Vuoden 1945 muistan hyvin mm siksi, että Hiroshiman atomipommista kerrottiin sekä radiossa että lehdissä. Mutta myös siksi, että saimme katsella auringonpimennystä noetun lasin läpi. Nelisen kilometriä oli silloin koulumatka kansakouluun.

Lastenkotikin kävi tutuksi Joukolle. Siellä hän odotti, kun vanhempansa lähtivät valmistelemaan uutta kotia Punkalaitumelle. Aatos-veljestä ja Joukosta pidettiin lastenkodissa hyvää huolta ja pojat kohtasivat isänsä jälleen muuttaessaan Punkalaitumelle. Isä haki heidät tuolloin Urjalan asemalta hevoskärryllä. Liitsola otettiin suunnaksi ja niinpä Jouko muutti uudelle paikkakunnalle 12-vuotiaana vuonna 1947.

MUUTOKSIA

- Ihan toisenlaiselta Punkalaidun tietysti tuohon aikaan näytti kuin nykyään. Ulkorakennuksissa monella oli olkikatto, tiet olivat todella heikossa kunnossa. Paavo Pietilän pitkästä talosta perheemme sai huoneen ja kamarin, meillä oli oma sisäänkäynti. Minäkin sain usein paimentaa omia lehmiämme. Vihalaidasta isä löysi lopulta sivutilan, metsää ja suota.

Suosta saatiin tuohon aikaan turvetta mm kunnan rakennusten lämmittämiseen. Marjoja jokaisen oppilaan tuli kerätä neljä litraa kouluun viemisiksi. Tiiletkin tehtiin tuolloin itse. Jouko muistaa hyvin, miten hevonen tiilityössä kulki ympyrää sekoittaen raskasta massaa. Saviprunni ei ollut tärkeä vain tiilien valmistamisessa, sieltä kun saatiin tarvittava savi. Lapsille saviprunni oli keidas ja kylpylä, siellä polskittiin isolla sakkilla pitempiäkin aikoja. Kun savea poistettiin, syntyi monttuihin mainioita lampia monenlaiseen vedentarpeeseen. Saviprunnilta saattoi löytyä myös pyykkipaikka, pella- viakin niissä on liotettu. Savella parannettiin sekä peltojen että teiden laatua. Kun tiilimiilun valkeat roihahtivat, oli paikalla koko kylä. Talven tullen saviprunniin muodostunut jääkin käytettiin hyväksi, sillä viilennettiin maito. Kun hätä on suurin, kuoriutuu ihmisestäkin monella tapaa luova. Yltäkylläisyydessä ihminen unohtaa taitonsa.

- Vaikka lapsetkin osallistuivat kodin töihin ja kävivät koulua, oli aikaa myös leikille. Uintihommien lisäksi pelasimme pakosia eli olimme piilosilla. Punkalaitumella näki silloin kahdessakin paikassa elokuvia: Mäenpään Työväentalolla ja Vartiolassa. Latotanssejakin oli, mutta minä olen opetellut tanssimaan vasta eläkepäivilläni. Lapsuuden perheeseeni syntyi myös useampi lapsi. Kaiken kaikkiaan meitä oli neljä sisarusta, vanhimman ja nuorimman välillä oli peräti 18 vuoden ikäero.

RAKKAUTTA OIKEAA

Keskusteluamme on hieman syrjästä seurannut Joukon elämänkumppani Ulla-Maija Riitinki, joka on asunut Punkalaitumella koko ikänsä. Molemmille ilmestyy pilkettä

silmäkulmaan, kun he kertovat Joukon kirjoittamista runoista. Kihlapari on kovasti aktiivinen sekä liikkumaan monipuolisesti että harrastamaan kulttuuria.

- Paljon olemme Eläkeliiton Punkalaitumen yhdistyksen tapahtumissa ja niissä on todella varaa valita! Petankkia, Bocciaa ja pienoisgolfia harrastamme yhdessä – ja pyöräilyä. Elokuvailloissa, konserteissa ja teatteriesityksissä kuljemme. Ja tietysti kirkossa käymme myös, kertoo Ulla-Maija.

Helsinkiin leivänhakuun lähti Jouko aikoinaan ja vuosien ahertamisen jälkeen hän jäi eläkkeelle Paasivaaran vuoromestarina. Margariinikilo poikineen tuli vuosien aikana siis valmistettua ja vuonna 1995 hän palasi silloisen vaimonsa kanssa kotikonnuilleen Punkalaitumelle. Avioliitosta syntyi kaksi poikaa ja elämää ilahduttaa heidän lisäksi myös yksi lapsenlapsi.

- Kultahääpäivästämme jäi yksi vuosi uupumaan. Vaimoni sairastui nimittäin Parkinsonin tautiin ja olin paikalla, kun hänen sydämensä ei enää jaksanut. Onhan se onnellista, että vielä myöhemmin sain tutustua tähän Ulla-Maijaan. Kolme vuotta olemme jo olleet kihloissa, sanoo Jouko.

Kun kysyn Joukolta, kaipaako hän näin monen vuoden jälkeen vielä takaisin Karjalan Sakkolaan, katsoo hän kauas pois ja sanoo hiljaa:

- Kyllä minä kaipaen. Erityisesti niitä tuttuja maisemia. Järven ranta tuli niin tutuksi, kun kalastelin paljon. Mutta kyllä minä Punkalaitumella viihdyn. Täällä minä näen kotoani kauniin jokirannan. Komeassa kunnassa on useampikin upea rakennus, paljon aktiviteetteja ja ihan mahtavan monipuoliset mahdollisuudet harrastaa kaikenlaista liikuntaa. Uusi koulukin kiinnostaa, se on kunnalta upea satsaus. Pietarinaukio palvelee kaiken ikäisiä, itse tykkäsin kesän yhteislaulutilaisuuksista.

Minkälaisia toiveita tai haaveita pariskunnalla on tulevaisuutta silmälläpitäen?

- Me toivomme, että Punkalaitumen seurakunta saisi toimia itsenäisenä ja että kiinteistöasiat ratkeaisivat siellä hyvällä tavalla. Keskustan tyhjätkin liiketalot ja asunnot – niille pitäisi keksiä jonkinlaista käyttöä. Kauppa ja apteekki ovat paikkakunnalle äärimmäisen tärkeitä ja kaikkia palveluita tulisi myös paikkakuntalaisten käyttöä. Toivottavasti verotus säilyisi kohtuullisena. Joukon toive on autonpesupaikka, missä saisi pestä itse autonsa. Kiitollisia olemme myös uimahallista, Työväentalon uudesta, hienosta tulemisesta ja tietysti noin yleisesti tästä maaseudun ihanasta rauhasta, luettelee pariskunta.

SYDÄMEN LEPO JA RAUHA LÖYTYIVÄT PUNKALAITUMELTA

Tähän työhön tarttuessani en olisi ikimaailmassa uskonut, miten moniin suuriin seikkailuihin Punkalaitumella päädyn. Tänäkin pääsin Israeliin! Ihan uskomattomia tarinoita ja ihania ihmisiä saan kohdata!

Tänään tapaamani Kalevi Waris vietti syntymäpäiväänsä haastattelupäivänä. Sitä en tiennyt, mutta hänen naapurinsa paljastivat asian kaartaessaan yllättäin pihaan lahjojen kera. (Jos joku haluaa oppia yhteisöllisyydestä, tulkaa Punkalaitumelle!) Kalevi oli juuri kertonut minulle, miten talon ja seudun nähdessään vihdoinkin tajusi tulleensa kotiin. Oriniemestä 4-vuotiaana lähteneen miehen mukaan yli 50 vuotta muualla ei ole saanut aikaan sellaista tunnetta, mikä syntyy täällä Talalan kylässä Punkalaitumen Vihalaidassa.

Aika hienoa! Ilmiselvästi onnellinen mies kertoo tuntemuksistaan siinä talon rappusilla istuessaan.

- Täällä on sydämen lepo ja rauha. Ja tietty sitten vielä nuo tärkeät 9 + 2.

Numeroilla mies viittaa yhdeksään lampaaseensa ja kahteen kissaansa. Ne ovat hänen luonaan kuin eläinten vanhainkodissa. Lihoiksi ei lampaita laiteta, vaikka isäntänsä on koko ikänsä toiminut lihatiskin ammattilaisena. Kun katselin miestä lampaitensa joukossa, näin selvästi sen yhteyden, mikä hänellä omiinsa oli. Jokainen näistä suuren aitauksen karvapallosta oli oma persoonansa, se kävi ilmi jo lyhyen tuttavuuden jälkeen! Jokaisella niistä on myös omat mieltymyksensä. Vähän sääliksi kävi sitä yhtä, joka tykkää maata paahtavassa auringossa...

- Minulla on pitäjällä koti, mutta kaiken mahdollisen ajan olen täällä talolla. Hoitelen lampaista ja kunnostan taloa. Kauppakirjat ovat vielä tekemättä, mutta eiköhän pikapuoliin sekin hoidu. Talo on tähän tontille siirretty vuonna 1911. Kennelläkään ei oikein tunnu olevan tietoa tarkasta rakennusvuodesta, mutta kylähän rakennuksella ikää on ja kunnostustyötä riittää. Kun kuitenkin ikää on minullakin jo yli 60 vuotta niin enää ei tarvitse hötkyillä.

KIBBUTSILLA JA ISRAELIN ARMEIJASSA

Punkalaitumelaisesta korvesta saattaa löytää ihan mitä tahansa! Tänäpäin tapasin siellä miehen, joka on viettänyt vuosia Israelissa. Hän on toiminut maassa vapaaehtoistyössä sekä kibbutseilla että armeijassa vuodesta 1981. Useita matkoja hän on tehnyt viedäkseen Israelin Sar-El-organisaatioon lisää vapaaehtoisia.

- Aluksi en meinannut päästä Sar-Eliin, koska en osannut englantia. Osasin vain hepreaa. Onneksi kuitenkin lopulta onnistui. Yhdeksän kuukautta olen yhtämittaisesti Israelissa viettänyt pisimmillään. Jo vuosia olen käytännössä asunut talvet Israelissa. Se on oikeastaan toinen kotimaani, siellä on myös paljon ystäviä. Aloitteistani tavalliset kristityt voivat nykyään liittyä Helsingin juutalaisen seurakunnan ystäviksi. Jo yli 300 on liittynyt. Onhan Israelissa ja Punkalaitumella hieman erilaista, mutta yhdistävänä tekijänä on se, että molemmissa tunnen olevani kotona. Sydämessä on lepo ja rauha.

Punkalaitumelle mies muuttaa kirjansakin heti, kun on saanut remontoitua taloon muutaman huoneen verran uutta kotia. Juoksevaa vettä hän ei edes halua sinne, lähdekaivo kun on pihapiirissä. Saunarakennuskin tontilla on.

- Olen aina halunnut asua museossa ja nyt suurin haaveeni on täyttymässä. Tämä maisema ja ympäristö tulevat vielä kaupan päälle. Ja ihanat naapuritkin saan! Salossa asuinpaikkaani moni kutsui korveksi. Itse tunsin olevani keskellä kylää, olihan metsässä isolla alueella kymmenkunta muutakin taloa ympärillä. Nyt olen oikeasti korvessa ja niin tästä kaikesta nautin! Kurkiperhe käy moikkaamassa, naapuri sanoo nähneensä sudenkin kerran. Sen verran liikenne häiritsee, että yksi naapuri saattaa joskus viikolla ohi ajaa, naurahtaa Waris.

Synttärisankaria tulivat moikkaamaan naapurissa asuvat Satu ja Esko Hällfors. Perhe on niin ikään paluumuuttajia, asuvat nykyisin Eskon kotitaloa. Esko oli aamulla kertonut vaimolleen nähneensä Kalevista unta. Kalevi oli kuulemma unessa etsinyt hätäisen näköisenä Liinua. Ilmankos Esko oli selvästi huojentuneen näköinen, kun ei Liinu-lampaalla eikä Kalevillakaan ollut minkäänlaista hätää. Liinu liikkui kuumassa helteessäkin liki katrastaan, johon kuuluvat Tiinu, Leenu, Niinu, Kale, Kaste, Helmi, Martta ja Heli. Ja isäntänsä Kalevi kertoi remonttisuunnitelmistaan silmät palaen. Sillä tavoin kuin nyt kodistaan kertoo. Niin, että hymy kasvaa silmiin asti.

PIKKUPAKKO PÄÄSTÄ PUNKALAITUMELLE

Mitä enemmän saan kuulla ihania tarinoita Punkalaitumelle muuttaneilta sitä varmemmaksi tulen siitä, että tämä paikkakunta aiheuttaa riippuvuutta. Jokainen jututtamani on kertonut siitä, miten täältä ei vaan voi olla pois. Joskus muualle päätyessä, on aina kova kiire kotiin.

Lähes koko elämänsä pääkaupunkiseudulla viettänyt Hannulan perhekin nauttii silminnähten olostaan ja elostaan Punkalaitumella. Tasan kymmenen vuotta sitten pariskunta hankki kunnasta mökin. Kun seutu veti magneetin lailla puoleensa, ei auttanut kuin muuttaa.

- Ihan kaiken vapaa-aikamme vietimme Punkalaitumella. Ajoimme tänne pieniksi vapaahetkiksi. Tännehan sitä kaipasi jatkuvasti, naurahti Tarja rapsutellessaan Hoppua ja Wattia – suurikokoisia, mutta erittäin ystävällisiä koiriaan.

Kymmenen vuotta sitten Hannulat olivat jo käyneet Punkalaitumella katsastamassa erään mökin, mutta kaupan kariuduttua he palasivat Helsinkiin. Jo samana iltana he olivat jälleen seutuvilla, sillä Koskioisilta oli löytynyt jotain ainutlaatuista ja ihanaa. Sitä 1928 rakennettua mökkiä he ovat nyt kunnostaneet ja hellästi vaalineet.

- Meillä oli siinäkin mielessä ihan uskomaton tuuri, että saimme mökillä huipunaapurit: Ilkka ja Arto Marttila ovat olleet monessa apuna ja tukena, ystävinä. Teuvo Sillanpäänkin tapasimme heti alkuaikoina ja hänkin on ollut monenmoisessa meitä auttamassa. Juuri meille sopiva, viihtyisä asuntokin löytyi hienosti remontoidusta 1800-luvun vanhasta Pappilasta, Erkkiläntalosta. Sa-

maa hienoa yhteisöllisyyttä olemme kyllä saaneet kokea kaikkialla Punkalaitumella. Ehkä se on juuri se paras juttu tässä kunnassa – se yhteisöllisyys, pohtii Markku Hannula.

MOKOMA SYNTYY

Kun kaipuu Punkalaitumelle kävi liian kovaksi, päättivät kesämökkiläiset muuttaa paikkakunnalle kokonaan. Markku on toiminut ikänsä esimiehenä ravintoloissa ja Tarja yrittäjänä sekä kaupanalan isoissa ketjuliikkeissä. Kolmisen vuotta sitten he perustivat Punkalaitumelle Mokoma-nimisen lounaskahvilan.

- Täällä on yrittäjänä hyvä olla. Oikeasti tuntee, että kannustetaan ja tuetaan. Kunnanjohtaja on pätevä, hänellä on ammattimainen ote ja hyvä suhtautuminen yrittäjyyteen. Itse olen Naisyrittäjissä, yhdessä toimimme Punkalaitumen Yrittäjissä. Joitakin liikehuoneistoja kävimme katsomassa, mutta kyllä tämä nykyinen tilamme samassa rakennuksessa K-Marketin, Postin ja Apteekin kanssa on erittäin toimiva. Meillä on erinomainen yhteistyö kaupan kanssa ja naapurisopu kaikkien toimijoiden kanssa pelaa hienosti.

Ruuhkaisesta, vilkkaasta Helsingistä maalle saavuttuaan, löysi pariskunta rauhan.

- Punkalaitumella kaikki toimii niin vaivattomasti ja luontaisesti. Asioista ei tarvitse väentää. Ehkä meissä molemmissa on koko iän piillyt maalainen, vaikka kaupungissa juoksimmekin tukka putkella pitkää päivää. Täällä muistin elävästi ne lapsuuden kesät, kun painoimme täyttä laukkaa mummolaan ja puettiin sinne saavuttuamme samantien rönttävaatteet päälle. Silloin sitä ihminen oikeasti eli, muistelee Markku.

Tätä onnellista pariskuntaa katsellessa ei voi kuin hymyillä. He kiittelevät vuolaasti mukavia asiakkaitaan, naapureitaan, yhteistyökumppaneitaan ja punkalaitumelaisia kautta linjan. Minäpä kuitenkin epäilen, että yksi tärkeä syy heidän mukavaan elämänsä ovat he itse. Heidän asenteensa. Sitähän on ihan tutkittukin, miten kiitollisuus onnellistaa. Tässä pariskunnassa näkee konkreettisen esimerkin.

Mokoma-ravintolassa tarjotaan lounasta, mutta aamuvarhaisellakin sieltä saa suuhunpantavaa. Markku työskentelee kuusi päivää, Tarja viisi viikossa. Heillä on selkeä työnjako: Markku hoitaa lämpimät ruuat, Tarja salaatit. Tärkeää pariskunnalle on se, että tarjottavana on hyvää, tavallista ruokaa. He kuitenkin pyrkivät myös siihen, että ruokailu olisi asiakkaalle pieni elämys. Ei vain mahan täyttämistä. Hannuloilla on myös catering-yritys. Hekin ovat Tule kotiin-talkoissa mukana sillä tavalla, että lupaa- vat jokaiselle uudelle kuntalaiselle ilmaisen lounaan. Aika hieno keino tutustuttaa tulos lokas Punkalaitumeen!

IDEOITA, VISIOITA

- Me haluamme toimia yrittäjinä, koska uskomme tähän kuntaan ja sen mahdollisuuksiin. Minulla on jo verkot vesillä, uusikin yritys siis suunnitelmissa. Tyhjä

liikehuoneistot kannattaisi vuokrata, nykyisin ei enää välttämättä halua ostaa niitä. Hyvä olisi myös saada pitäjän pääväylä ja Vesilahdentie kuntoon. Valaisuksenkin kuntoon laittaminen liikehuoneistojen läheisyydessä tuo turvaa. Käsiyöputiikki sopisi hyvin tänne, kuten moni muukin yritys. Asiakkaille on kuitenkin tärkeää, että liike on säännöllisesti avoinna, miettii Tarja.

Pariskunta on selkeästi löytänyt oman juttunsa elämässä. Oman kotikuntansa. Onko heillä aikaa viettää lomaa?

- Loma? Nyt ei kuulu, nauraa Markku.

Yrittäjänä ei niin vain voi ottaa itselleen sijaista, mutta he ovat keksineet toimivia ratkaisuja.

- Teemme vuorotellen lyhyempiä päiviä ja sunnuntait ovat aina vapaat. Koirien kanssa pääsee hyvin irti työasioista. Kun työ on mieluisaa, jokainen päivä erilainen ja asiakkaat mukavia, niin ei voi valittaa!

Punkalaitumen kunta on vireä, aktiivinen, monipuolisesti toimiva ja yhteisöllinen kunta. Meillä asustavat sulassa sovussa sekä pienet vauvelit että ikäihmiset. Eläkeläiset ovat Punkalaitumella ihan maanlaajuisesti tunnettuja siitä, että heillä on monenlaista iloista ja mukaansatempaavaa toimintaa.

Hilkka Välläri ja Pekka Karppanen ovat jo vuosia toimineet suunnannäyttäjinä paikakakunnallamme. He toimivat eläkeläisten kanssa ja ovat tottuneet käärimään hihansa, jotta ikäihmisillä olisi kaikki hyvin. Heidän nimensä yleensä mainitaan, kun ikäihmisten harrastustoiminnasta puhutaan, mutta he ovat myös aina mukana, kun ikäihmisten oikeuksista keskustellaan.

Lue lisää eläkeläisten vauhdikkaasta ja mukavasta elämästä Punkalaitumella:

ELÄKELÄISET EDELLÄ PUNKALAITUMELLA

Punkalaitumen Vanhustenkotiyhdistyksellä on vuokrattavana peräti yhdeksän rivitaloa, kaikkiaan 70 asuntoa. Puheenjohtaja Pekka Karppasen mukaan asunnot ovat pääasiallisesti ikäihmisille, mutta tyhjiä asuntoja voidaan vuokrata myös muille. Vuokrat ovat 180 – 500 euroa. Kotihoito käy näissä rivitaloissa tarpeen mukaan ja palvelut ovat lähellä. Ympäristö on viihtyisä ja vihreä. Viimeisin rakennusprojekti alueella on oma hakelämpölaitos, mihin saadaan hake paikkakunnalta. Tilavaa kerhuhuonetta voivat ulkopuolisetkin vuokrata.

Pääsin ihailemaan juuri remontoitua kaksiota, jolle etsitään vielä asujia. Kenties joku paluumuuttaja ehtii ensin? Tuota upeaa esteettömyys silmälläpitäen rakennettua, saunallista kotia oli ihailemassa kanssamme myös Hilikka Välläri, Eläkeliiton Punkalaitumen yhdistyksen puheenjohtaja. Sekä Hilikka että Pekka ajavat vahvasti ikäihmisten asiaa kunnassamme.

- Kuulumme molemmat myös Vanhusneuvostoon. Teemme siis esityksiä, aloitteita ja lausuntoja ikäihmisiä koskevissa asioissa. Osallistumme suunnitelmiin, jotka ikäpolveamme koskevat, järjestämme tapahtumia, tiedotamme, teemme paljon yhteistyötä. Punkalaitumella Eläkeliittoon kuuluu peräti 538 jäsentä, 20 prosenttia kunnan asukkaista siis. Myös Punkalaitumen Eläkkeensaajat ry pitää ikäihmisten ääntä kuuluvilla.

HURJASTI TOIMINTAA

Ohjelmaa eläkeläisille riittää Punkalaitumella valtavasti. Ihan taatusti jokaiselle jotakin! On Bocciaa, Petanquea, käsityökerhoja, Tarinatupaa, karaokea, tietoviisaskisailua. Matkat innostavat suuret joukot mukaan, yhdessä sekä retkeillään että harrastetaan erilaista kulttuuria. Ikäihmisillä on oma, aktiivinen ja esiintyvä tanssiryhmänsä sekä suosittu lauluryhmä Retrotytöt, joilla on melko täysi keikkakalenteri. Onpa paikkakunnalla valtakunnallisissa kisoissa pärjännyt ikäihmisten karaokemestarikin, Kaija Pietilä. Miehet ovat päässeet myös päinsä reissuihin, on käyty tutustumassa mm Säkylän varuskuntaan

- Joka viikko meillä on tapahtumia, pienempiä tai suurempia. Pietarinaukio on ahkerassa käytössä kesällä, kerhoja on paljon talvisin ja matkoja ympäri vuoden. Valtakunnallisiin tapahtumiin osallistumme myös. Sukupolvia yhdistäviä kohtaamisia on pyritty järjestämään, vaikka pienellä paikkakunnallahan niitä tulee arjessa luonnostaan. On järjestetty mm eläkeläisten ja alakoululaisten yhteisiä Olympialaisia. Se oli niin kivaa, että toivomme jatkoa seuraavan. Nuorten kanssa teimme matkan maailman ympäri - tosin vain kuvitteellisen sellaisen kulttuurin keinoin. Kun sukupolvet kohtaavat, syntyy jotain erityisen hienoa. Se koskettaa meitä kaikkia, sanovat Hilikka ja Pekka.

Kun kysyn tältä erittäin aktiiviselta ja aikaansaavalta kaksikolta, mikä Punkalaitumessa on parasta, jatkuu luettelo aika pitkään. Ja he tietävät, mistä puhuvat, ovathan molemmat asuneet paikkakunnalla koko ikänsä.

- Olemme täällä Punkalaitumella ihan oikeasti ihanan keskellä. Ei vain korulau-seissa. Luonto on kaikkialla lähellä ja läsnä. Matkat lyhyitä sekä paikkakunnalla kulkiessa että kaupunkiin ajaessa. Täällä oikeasti viihtyy. Palvelut pelaavat. Kaikki tuntevat toisensa, on aikaa pysähtyä juttelemaan. Kesätorimme on elävä ja iloinen. Täällä saa olla rauhassa tai osallistua lukuisten yhdistysten toimintaan. Yhdistysten lisäksi myös seurakunta ja kunta järjestävät monenlaista. Ystäviä löytyy - ja monenlaista puuhaa.

HEITÄ HUOLESI JA LUOTA

Kristittyinä valitettavan usein omimme Taivaan Isän työn eli märehdimme ja murehdimme milloin mitäkin asiaa. Emme oikein osaa luottaa siihen, että hänen lupauksensa pitää. Hänhän on luvannut huolemme kantaa.

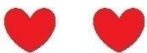
Kädet ristiessä luopuu samalla suruistaan. Ne saa nimettyä ja lausuttua ääneen. Silloin ne myös helpottuvat. Oikein mustan murheen iskiessä kimppuun, saattaa rukouksikin vaatia suuria ponnistuksia. Silloin riittää pelkkä "Auta!" huokauksen kera. Ja olo helpottuu varmasti.

Meillä kaikilla on rukouksia kuuleva Isä. Sellainen huolenpitäjä, jolla on aikaa ja kuulevat korvat, vaikka maailma olisi pettymyksiä ja hälyä täynnä. Mikään murhe tai ongelma ei ole hänelle liian pieni – eikä liian suuri! Istu siis alas, risti kätesi ja luota. Odota ja näe, koe - ja muista!

Kristittyinäkin elämä ei ole vain helppoa ja aurinkoista. Meidänkin elämäämme mahtuu harmaita päiviä, pelottavia hetkiä ja kyyneleitä. Me kuitenkin saamme kulkea rauhallisien mielin ja tietoisina siitä, että me emme ole yksin. Meistä pidetään huolta ja meitä autetaan. Se, että muistaa saaneensa apua, lisää kiitollisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Kasvattaa luottamusta. Voi oikeasti kulkea rauhassa ja luottavaisin mielin päivän kerrallaan, jokaisesta hetkestä kiitollisena.

Joskus ystävä tai tuttava saattaa sanoa, ettei ikävästä tilanteestaan selviä. Ettei enää jaksa. Että mitään ei enää ole tehtävissä. Tapaan joka kerta tuollaista kuullessani muistuttaa, että aina on vielä yksi tärkeä keino käyttämättä. Voi ristiä kätensä. Silloin yleensä myös aina huomaa, että rukous on se kaikista tärkein, se voimakkain ja tehoisin.

Kokeile vaikka! Rukoile viikon ajan. Jaa Herran kanssa huolesi, mutta muista kiittääkin. Pysähdy ristikseen kätesi ja pyydä apua. Herra ei ole luvannut tuoda lottovoittoa tai etelänmatkaa rukoilevalle, mutta hän on luvannut olla niiden lähellä, jotka rukoillen kulkevat. Hän on luvannut kantaa heidän murheensa ja huolensa, kuulla rukoukset. Ja vastata niihin sitten, kun on vastausten aika. Heitä huolesi ja luota!

VAIN HYVÄÄ JOULUA!

Hyvää joulua toivotetaan taas pian kaikkialla ja kaikille. Tuleeko meidän kuitenkin ihan oikeasti sitä tarkoitettua tai edes toivottua toinen toisillemme? Tuleeko tämän niin läpikotaisin tutun toivotuksen sisältöä kunnolla enää pohdittua, tuleeko siihen syvennyttyä?

Jospa tänä jouluna toivoisimme vain hyvää joulua? Sellaista joulua, mistä kaikki paha olisi kääritty pois. Maailma kun on nykyään sellainen, että tulee liiankin usein tokaistua, ettei täydellisen hyvää voi olla. Paha on aina hyvässäkin läsnä. Eräänä jouluna kauan sitten syntyi kuitenkin jotain sellaista, joka oli vain hyvää, suurenmoista ja täydellistä. Josko meidänkin joulumme olisi edes hiukan lähempänä vain hyvää.

Kunpa me unohtaisimme jouluraadannan: kaupassa juoksut, siivoamiset, joulukorttihärdellin, perheen ja kodin joulutamineisiin hukuttamisen, kyläilyjuoksut, kaikkinaisen traditio-orjuuden. Jospa tänä jouluna tulisi vain hyvä joulu. Ilman stressiä, huonoa omatuntoa, juoksevia askeleita ja pitkiä muistilistoja. Ottaisimme ne oikeasti rakkaat lähelle ja liki, olisimme yhdessä ihan ajan kanssa. Sytyttäisimme kynttilän tai kaksi. Aivan sama, ovatko kodin verhot jouluna siniset vai punaiset. Yksi lysti, miten monta lahjapakettia on ehditty paketoita. Jos yhdessäololta ei aika riitä koko jouluaterian valmistamiseen, haetaan naapuripizzeriasta perhepizza. Joulukortin lähettäminen on hieno perine, mutta se, että yhteyttä pidetään ympäri vuoden, merkitsee tuhannesti enemmän.

Joulukirkko on perisuomalainen traditio ja hyvä niin. Hiljennytään tänä jouluna kirkossakin miettimään joulun oikeaa sanomaa. Ei vain piipahdeta kirkossa ja hautausmaalla, koska niin pitää tehdä. Mennään sinne yksin tai joukolla, otetaan vaikka vielä se yksinäinen naapuri mukaan. Pysähdytään miettimään, mitä joulu oikeasti tarkoittaa ja miksi sitä vietetään. Kerrotaan lapsille, ettei joulupukkia ole, mutta on olemassa jotain paljon suurempaa. Hän tulee joka päivä. Hän antaa meille lahjojaan ympäri vuoden. Hän ei jätä meitä milloinkaan.

Joulu on perheen juhla, mutta perheen tulisi juhlia sitä Jeesuksen kunniaksi. Yksinkertaisin ja samalla kuitenkin kokonaisvaltaisin tapa muistaa Jeesusta on se, kun laittaa kätet ristiin. Kiittää ja rukoilee. Suurin lahja, mitä voi toiselle antaa, on rukoilla hänen puolestaan tai hänen kanssaan.

Vietetään tänä vuonna rukousten joulu, vain hyvä joulu. Rukouksen voi paketoita laittamalla kätensä ristiin ja avaamalla sydämensä. Rukouksen lahjasta kukaan ei riitele.

Siunattua Joulunaikaa ja onnellista vuotta 2019!

Tule kotiin -hanke, Punkalaitumen seurakunta ja Punkalaitumen kunta

Teksti ja valokuvat: hankevetäjä Hanna-Mari Kamppikoski